

โรคคอตีบ (Diphtheria)

ปี พ.ศ. 2553 (ค.ศ.2010) สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคคอตีบจากระบบเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา (รง. 506) 77 ราย อัตราป่วย 0.12 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 15 ราย อัตราตาย 0.02 ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยตาย ร้อยละ 19.48

แนวโน้มระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2547 (ค.ศ.2001 – 2004) มีจำนวนผู้ป่วยคงที่ เฉลี่ยประมาณ 11 รายต่อปี (9 – 13 ราย) และมีจำนวนผู้ป่วยลดลงต่ำสุดในปี พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999) พบผู้ป่วย 1 ราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 (ค.ศ. 2007) เป็นต้นมา ผู้ป่วยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (รูปที่ 1)

พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกันยายน จำนวน 19 ราย รองลงมาคือ พฤศจิกายน (14) ตุลาคม (13) สิงหาคม (12) ธันวาคม (7) พฤษภาคม (4) มิถุนายน (3) มีนาคม (2) กุมภาพันธ์ (1) เมษายน (1) และกรกฎาคม (1)

ภาคใต้มีรายงานผู้ป่วยมากที่สุดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 (ค.ศ. 2008) (รูปที่ 2) ซึ่งเกิดหลังจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้เมื่อปี พ.ศ. 2547 ในปี พ.ศ. 2553 ได้รับรายงานจากภาคใต้มากที่สุด 71 ราย เสียชีวิต 15 ราย รองลงมา ภาคกลาง 3 ราย เสียชีวิต 1 ราย ภาคเหนือ 2 ราย ไม่ได้รับรายงานผู้เสียชีวิต และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ราย ไม่ได้รับรายงานผู้เสียชีวิต

สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วย 8 จังหวัด ได้แก่ ปัตตานี จำนวน 46 ราย อัตราป่วย 7.06 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ยะลา 22 ราย (4.55) กาญจนบุรี (0.24) เชียงราย (0.17) และ สงขลา (0.15) 2 ราย เท่ากัน นราธิวาส (0.14) สมุทรปราการ (0.09) และขอนแก่น (0.06) จังหวัดละ 1 ราย เท่ากัน (รูปที่ 3)

ผู้ป่วยเพศหญิง 47 ราย เพศชาย 30 ราย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1.6:1

พบผู้ป่วยอายุต่ำสุด 7 เดือน และอายุมากที่สุด 50 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 89.6 (69/77) กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือกลุ่มอายุ 0 – 4 ปี อัตราป่วย 0.98 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ 5 – 9 ปี (0.54) 10 – 14 ปี (0.17) 35 – 44 ปี (0.05) 15 – 24 ปี (0.02) และ 45 – 54 ปี (0.01) (รูปที่ 4)

จากการตรวจสอบข่าวการระบาดที่สำนักระบาดวิทยาได้รับในปี พ.ศ. 2553 พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่ได้ไปรับการฉีดวัคซีนหรือได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด และจากการสำรวจความครอบคลุมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 พบมีความครอบคลุมต่ำกว่าร้อยละ 90 ในจังหวัดปัตตานี (69) ยะลา (74) และนราธิวาส (85) ซึ่งเป็นปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการระบาดของโรคคอตีบในพื้นที่ดังกล่าว

อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงที่สุดคือในปกครอง จำนวน 39 ราย (50.65) รองลงมาคือ นักเรียน 32 ราย (41.56), เกษตรกรรม 3 ราย (3.90) ค้าขาย และรับจ้าง 1 ราย เท่ากัน (1.30)

สถานที่รับรักษา ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป 39 ราย ร้อยละ 50.65 โรงพยาบาลชุมชน 36 ราย (46.75) สถานีอนามัยและคลินิกการสาธารณสุข 1 ราย เท่ากัน (1.30)

ผู้เรียบเรียง

อมรา ทองหงษ์

